

WEEGSCHAAL

Voor D.

Jij weer.

‘Ik vind jou soms zo ontzettend irritant, weet je dat?’

Hij zegt het terwijl we aan tafel zitten. We drinken bier met de tuindeuren open. Het is van dat typische lenteweer: zonnig maar met een randje knisperende frisheid. Het is het weer waar hij het meest van houdt. Ik vind het nog te koud.

De restanten van het avondeten staan nog tussen ons in. De kinderen zijn al van tafel en hebben zich elk in een andere hoek van de woonkamer verschanst met een *Donald Duck*, in de hoop dat ze zich stil genoeg kunnen houden om niet naar bed te hoeven. Ik kijk over de tafel heen naar de persoon met wie ik al zo lang samen ben, dat ik soms niet meer weet of ik, voordat we samen waren, al wel echt bestond.

‘Ik weet het,’ zeg ik. ‘En weet je dat ik jou soms ook zo ongeloofelijk irritant vind? Maar echt zó irritant dat ik soms niet meer weet waar ik het zoeken moet.’

‘Ik weet het,’ zegt hij. ‘Same here.’

‘Zo irritant,’ zeg ik.

‘Zo irritant.’

‘En weet je wat misschien nog wel het irritantste is?’ zeg ik, terwijl ik naar buiten kijk. ‘Dat je altijd, gewoon altijd, in mijn buurt bent. Maar echt. Altijd.’

In de tuin prikt een ekster gaatjes in een vuilniszak

die wel uit de prullenbak is gehaald, maar blijkbaar nog niet is weggebracht.

‘Gisteren was je er. Nu ben je er. En morgen ben je er gewoon weer.’

‘I know,’ zegt hij. ‘Niet te doen.’

Even zitten we zwijgend tegenover elkaar, in de stilte waar we de hele dag al naar hebben verlangd.

Ik kijk naar hem. Hij vangt mijn blik, trekt een wenkbrauw op, legt zijn hand op tafel, tussen de schaal met broccoli en de pan met aardappelen door en strekt zijn wijsvinger naar me uit. Ik leg de mijne ertegenaan.

‘Jezus christus,’ zegt hij.

‘Man man man man,’ zeg ik.

‘Jij weer,’ zegt hij.

‘Jij weer,’ zeg ik.

DEEL I

‘Love is a misunderstanding between two fools.’

– Oscar Wilde

In verhalen over de liefde gaat het vaak over hoe alles vanaf het begin klopte. Hoe gemakkelijk het allemaal ging. Soepel. Licht. *Effortless*. Als de twee delen van een drukknoopje die moeiteloos in elkaar grijpen. Klik. We raakten aan de praat, het voelde meteen vertrouwd en de rest is geschiedenis.

Zo was het bij ons niet.

Stroef.

Dat is het woord dat we nog vaak zouden gebruiken, als we herinneringen ophaalden aan onze eerste dates vol opgetrokken wenkbrauwen, vragende fronsen en gesprekken die maar niet vanzelf wilden gaan. *God knows* dat we ons best deden. Och man, wat hebben wij ons best gedaan.

Ik zie ons nog zitten aan een tafeltje in een café in Utrecht, waar ik toen studeerde. Volgens mij was het in zo'n café dat op een heel Nederlandse manier probeerde een Mexicaanse sfeer neer te zetten: salsa-muziek, cocktails in hoge glazen, plastic druiven aan het plafond en sombrero's aan de muur. Hij had een groene capuchontrui aan die hij volgens mij nog steeds heeft. Zijn haar was dik en donker en had een soort skaterachtige rommeligheid. Zijn ogen leken van een

afstandje diepbruin, maar toen ik beter keek zag ik dat ze een mengeling waren van bruin, grijs, blauw en groen, zonder dat een van de kleuren dominant was.

Hij was de jeugdvriend van een goede vriendin van mij, met wie ik op dat moment samenwoonde in een studentenhuus, samen met vijf andere jonge vrouwen. Volgens haar zag ik hem voor het eerst toen zij hem meenam naar een zomers buitenfeest van onze studentenvereniging. En ik heb inderdaad een beeld in mijn hoofd waarbij we op dat feest een tijdje ongemakkelijk naast elkaar staan. Ik herinner me dat we niet echt gesprekstof hadden. Maar wat ik me vooral herinner is dat hij ook geen enkele moeite deed om dat te verhullen. Hij stond gewoon naast me en keek me af en toe met een opgetrokken wenkbrauw aan en liet de stilte tussen ons gewoon de stilte.

De volgende keer dat ik hem zag, was toen hij samen met een paar jeugdvrienden een nachtje in ons studentenhuus kwam logeren. In een luidruchtige roedel liepen we die avond naar onze stamkroeg en in een nog luidruchtigere roedel liepen we diep in de nacht weer terug. De hele avond had ik proberen uit te vogelen of ik hem nou woest aantrekkelijk of bloedirritant vond. Eenmaal thuis, toen bleek dat we te weinig logeerplekken hadden voor alle logés, riep mijn vriendin ons als een beschonken akela bij elkaar om op de gang de kamerindeling bekend te maken, waarbij ik vernam dat hij bij mij was 'ingedeeld'. Niet veel later had hij ineens in zijn onderbroek in mijn deuropening gestaan.

'Hallo, volgens mij slaap ik hier,' zei hij. 'Als jij dat goed vindt, tenminste.'

Ik lag al onder de dekens, kwam een beetje overeind en keek hoe hij daar stond; zijn brede schouders een beetje krom, alsof hij minder ruimte in wilde nemen dan hij deed.

‘Ik vind het goed,’ zei ik. ‘Maar geen gedoe.’

Ik weet niet of ik zelf wist wat ik met ‘geen gedoe’ bedoelde en of ik ook echt geen gedoe wilde. Ik schoof op en hield mijn dekbed open als een autodeur.

‘Geen gedoe,’ zei hij en hij stapte in.

Zwijgend lagen we een tijd naast elkaar naar het plafond te staren en te luisteren naar de fluisterschreeuw-gesprekken van de dronken mensen op het stoepje voor de nachtsnackbar in mijn straat. Ademloos wachtte ik tot het gedoe dat niet zou komen, toch zou beginnen, maar dat gebeurde niet.

Uiteindelijk draaide ik me op mijn zij naar hem toe, leunde met mijn hoofd op mijn hand en zei: ‘Moeten we misschien toch iets doen?’

Waarna hij de woorden sprak waar mijn vriendinnen nog wekenlang hun analyses op los zouden laten: ‘Misschien kunnen we een potje koehandel gaan spelen?’

In mijn herinnering ben ik toen uit bed gestapt, naar de kamer van mijn vriendin gelopen om te vertellen dat haar vriend echt heel raar was en heb ik hem daarna alsnog gekust. De volgende dag aten we een broodje op een bankje. De dag daarna vroeg hij me via sms mee uit.

We gingen op date, maar het ging niet vanzelf. Ik was altijd van de woorden geweest. *Common ground* zoeken in taal. Al van kinds af aan vond ik weinig geruststellender dan dat er overal een woord voor bestond en

dat als je dan het juiste woord gebruikte, de ander begreep wat je bedoelde. Ik zal nog geen vier geweest zijn toen mijn opa me een keer vroeg of ik een versje voor hem wilde zingen. 'Een versje is geen liedje,' zei ik, en ik keek hem met grote ogen aan, een beetje van mijn stuk gebracht. De hele dag bleef ik het herhalen, voor me uit prevelend als een kleine druïde die de chaos van het universum met een spreuk probeert te bezweren. 'Een versje is geen liedje. Een versje is geen liedje. Een versje is geen liedje. Een versje is geen...'

Hoe de persoon met wie ik mijn leven zou delen er precies uit zou zien, daar had ik lang niet echt een beeld bij, maar een ding wist ik wel: mijn grote liefde en ik, wij zouden eindeloos, oeverloos en moeiteloos met elkaar praten en daar nooit op uitgekeken raken. We zouden aan een half woord genoeg hebben. Elkaars zinnen afmaken. Lachen om dezelfde dingen. Elkaar begrijpen zoals nooit eerder iemand dat had gedaan.

Maar toen was hij daar ineens en van veel dingen die hij zei begreep ik niks. Als ik iets zei, zocht hij onmiddellijk naar manieren om er op een andere manier tegenaan te kijken, wat voor mij voelde als een afwijzing en voor hem als een manier om het gesprek interessant te maken. Voor mij was het creëren van een gezamenlijke harmonie het hoogste goed; hij leek schuring interessanter te vinden. Of misschien was voor hem overeenstemming bereiken niet per se een doel in een ontmoeting en was soepelheid in een interactie niet altijd het streven. Ik wilde graag praten, maar praten was zijn taal niet. Hij probeerde van alles. Ik snapte niet wat.

Tijdens die date in het Mexicaanse café kwam het gesprek op boeken, waarschijnlijk omdat ik in die periode in mijn eerste jaar literatuurwetenschappen zat. Ik vroeg hem welke boeken hem aanspraken. Hij noemde Kluun, die met zijn boek *Komt een vrouw bij de dokter* net een bestseller had en een nogal omstreden sensatie was. Niet alleen omdat het boek ging over een man die vreemdging terwijl zijn vrouw kanker had, maar ook omdat sommige literatuurminnende mensen vonden dat het kitscherig en slecht geschreven was. Ik begon hem vragen te stellen over wat hij dan goed vond aan Kluun als schrijver en hoe hij dacht over de morele boodschap van het boek.

Ik denk dat ik op het moment zelf dacht dat ik deze vragen stelde omdat ik nieuwsgierig was naar het antwoord. Achteraf denk ik dat mijn vragen meer te maken hadden met mijn behoefte om op tafel te krijgen uit wat voor hout de man met wie ik op date was nu eigenlijk gesneden was. Was hij die persoon met wie ik aan een half woord genoeg zou hebben? Met wie ik van de ene in de andere verrukking zou vallen over alle liefhebberijen die we gemeen hadden, alle gevoelens die in ons leefden, alle gedachten die we deelden? Vond hij wat ik ook vond? Dacht hij hoe ik dacht? Of, eerlijker: zei hij wat ik wilde horen?

Over dat laatste kunnen we kort zijn: dat deed hij niet. Wat begon met een vraag over boeken, mondde binnen een paar minuten uit in een steeds verder escalerend gesprek over de grenzen van liefde en de haalbaarheid van monogamie, waarbij hij steeds boudere uitspraken deed, met als absoluut hoogtepunt (of dieptepunt) de zin: ‘Weet je, ook als je een Ferrari in